

## ”JESUS ÄR LIVETS LJUS”

Predikotext: Luk. 2:22-32

*22*När tiden för deras rening var förbi, den som var föreskriven i Mose lag, förde de honom upp till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren, *23*som det var befallt i Herrens lag: "Varje förstfödd son som öppnar moderlivet skall räknas som helgad åt Herren." *24*De skulle även offra ett par turturduvor eller två unga duvor, enligt Herrens lag. *25*På den tiden fanns i Jerusalem en man som hette Simeon. Han var rättfärdig och gudfruktig och väntade på Israels tröst, och den helige Ande var över honom. *26*Och av den helige Ande hade han fått den uppenbarelsen att han inte skulle se döden, förrän han hade sett Herrens Smorde. *27*Ledd av Anden kom han till templet, och när föräldrarna bar in barnet Jesus för att göra med honom som det var sed enligt lagen, *28*tog han honom i sina armar och prisade Gud och sade: *29*"Herre, nu låter du din tjänare sluta sina dagar i frid, så som du har lovat. *30*Ty mina ögon har sett din frälsning, *31*som du har berett att skådas av alla folk, *32*ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel."

(Lukasevangeliet 2:22-32)

*Bön: Herre, öppna våra öron att höra Ditt ord och låt det få plats i våra hjärtan nu och alltid! Amen.*

## Inledning

*Nåd vare med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.* Förra gången när vi samlades i Luleå för att fira gudstjänst, sade jag i mina inledningsord halvskämtsamt att vi bara verkar fortsätta att fira jul även om alla andra redan har lämnat firandet. Söndagen hette ju i vår kyrkokalender *den tredje söndagen efter trettondedag jul...* Inkarnationens mysterium, den heliga händelsen som tog plats när Guds Son blev en människa är en av de största händelserna i världshistorien. Den tar också en stor plats i det kristna kyrkoåret. Julens djupa och innehållsrika budskap är något som vi inte kan och inte vill lämna endast till julhelgen. Det är en oskiljbar del i den kristna läran som vi bär med oss varje dag och varje stund som troende. Det var nödvändigt att Guds Son blev en sann människa för att Han skulle kunna försona oss människor med Gud.<sup>1</sup> Långfredagens budskap och påskdagens under är också i centret av den heliga, frälsande kristna läran. Som kristna är vi inte bundna till att använda något speciell kyrkoår eller att fira några särskilda helgdagar.<sup>2</sup> Men själva läran, den måste vi hålla. Läran om inkarnationen, försoningen, rättfärdiggörelsen och uppståndelsen tillhör den saliggörande kristna läran, som tron griper tag i. En tro som nekar dessa läror är inte sann och frälsande. Men under kyrkoårets olika sön- och helgdagar får vi möjlighet att speciellt koncentrera oss på några av vår heliga trons sanningar, läror.

Idag firar vi *kyndelsmässodagen* som också kallas för *Jungfru Marie kyrkogångsdag*. I kyrkoåret avslutar denna söndag julfirandet.<sup>3</sup> Den egentliga kyndelsmässodagen är den 2:a februari. Det är den fjortionde dagen efter jul. Enligt Moselag skulle en kvinna som fött en son **”vara oren för sju dagar”**<sup>4</sup> och sedan **”skall kvinnan stanna hemma i trettiofyra dagar, under sitt rengingsflöde. Hon får inte röra vid något som är heligt och hon får inte heller komma till helgedomen förrän hennes reningsdagar är över.”**<sup>5</sup> Efter dessa fyrtio dagar skulle hon gå **”till uppenbarelsetältets ingång, till prästen, föra fram ett årsgammalt lamm som brännoffer och en ung duva eller en turturduva som syndoffer.”** – som Mose skriver, och han fortsätter: – **”Prästen skall offra detta inför HERRENS ansikte och bringa försoning för henne, så blir hon ren från sitt blodflöde. Detta är lagen om en barnaföderska, både när hon har fött en pojke**

<sup>1</sup> Hebr. 2:14. 2 Kor. 5:18-19.

<sup>2</sup> Kol. 2:16. Rom. 14:5.

<sup>3</sup> Martling, C. H. Kyrkans år och dagar. Stockholm : Verbum, 1993. (ISBN 91-526-2132-4.) Sidan 114.

<sup>4</sup> 3 Mos. 12:2b.

<sup>5</sup> 3 Mos. 12:4.

**och när hon har fött en flicka.”**<sup>6</sup> Det är härifrån som söndagen fått sitt andra namn, Jungfru Marie kyrkogångsdag. Men varför heter det kyndelsmässodagen? Vi som kan finska kan ganska lätt gissa varifrån namnet kommer. Det har inget med kryddörten kyndel att göra. Namnet är ett gammalsvenskt ord och kommer från latinets *Candelarum Missa*<sup>7</sup>, ”ljusmässa”. På finska heter ett ljus *kynttilä*, på engelska *a candle*. Och vad har ljuset med denna festdag att göra? I dagens evangelietext hörde vi Simeon kalla Jesus för **”din frälsning ... ett ljus ... och en härlighet”**. (vv.30-32) Kristus är *Herrens frälsning, som Han har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för Hans folk Israel* (vv.30-32). Det är detta sanna ljus som dagens text framhäver.

Predikans överskrift heter: **”Jesus är livets ljus”**. I predikans första del blir vi påmind om den dystra sanningen att **”1. Dödens mörker har fallit över världen”** och i den andra delen om det härliga budskapet, att **”2. Livets ljus har nu uppenbarats för oss”**!

## 1. Dödens mörker har fallit över världen

Textens händelser hänvisar till två gammaltestamentliga lagar som Gud hade gett till judarna. Om den första hörde vi redan, nämligen om lagen om en barnaföderskas rening och ”kyrkotagning”. Den andra lagen var lagen om att ge till Herren, helga åt Herren, alla förstfödda. Denna befallning hör ihop med att Guds ängel dödade alla förstfödda söner och även allt förstfött bland boskapen hos Egyptierna men att Herren bevarade israeliterna och dödade inte de förstfödda bland dem.<sup>8</sup> **”HERREN sade till Mose: ”Helga allt förstfött åt mig. Allt hos Israels barn som öppnar moderlivet, både av människor och boskap, tillhör mig.”**<sup>9</sup> Men i stället för att varje israelitisk familjs förstfödde son skulle separeras från sina familjer till Herrens tjänst ordnade Gud saken på följande sätt: **”HERREN sade till Mose: ”Se, jag har själv bland Israels barn tagit ut leviterna i stället för alla förstfödda bland Israels barn, alla som öppnar moderlivet. Leviterna skall tillhöra mig, ty alla förstfödda tillhör mig. På den dag då jag slog allt förstfött i Egyptens land helgade jag åt mig allt förstfött i Israel, både bland människor och boskap. De tillhör mig. Jag är HERREN.”**<sup>10</sup> Israeliterna skulle friköpa sina söner från Honom, till vem de egentligen tillhörde. Friköpningens pris var **”ett årsgammalt lamm som brännoffer och en ung duva eller en turturduva som syndoffer.”**<sup>11</sup> Om kvinnan inte hade råd med ett får så kunde hon **”ta två turturduvor eller två unga duvor, en till brännoffer och en till syndoffer.”**<sup>12</sup> Maria och Josef var fattiga. Hon hade inte råd med ett får så hon offrade **”ett par turturduvor eller två unga duvor”** (v.24).

När människan skapades så skapades hon till Guds avbild.<sup>13</sup> Människan var som Guds avbild skapad rättfärdig och helig.<sup>14</sup> Hon levde i fullständig harmoni med sin Skapare. Naturligt, utan något tvång eller hot, levde hon efter Guds vilja. Att leva heligt, att leva efter Guds vilja, d.v.s. i enlighet med Hans lag, var inte tungt och besvärligt. Det var människans glädje att arbeta, leva och tänka i enlighet med Herrens heliga vilja. Men allt detta ändrades efter syndafallet. Då blev det omöjligt för människan att hålla Guds lag som hon borde ha hållit. Allt blev genomgripande förstörd. Synden förstörde människans och hennes Skapares relation. Den förstörde hennes relation

<sup>6</sup> 3 Mos. 12:6-7.

<sup>7</sup> Ylvisaker, J. The Gospels : A Synoptic Presentation of the Text in Matthew, Mark, Luke, and John with Explanatory Notes. Milwaukee, Wisconsin (USA): Northwestern Publishing House, 1977. (ISBN 0-8100-0052-0.) Sidan. 91.

<sup>8</sup> 2 Mos. 11-13.

<sup>9</sup> 2 Mos. 13:1-2. Se också 2 Mos. 22:29.

<sup>10</sup> 4 Mos. 3:11-13.

<sup>11</sup> 3 Mos. 12:6b.

<sup>12</sup> 3 Mos. 12:8.

<sup>13</sup> 1 Mos. 1:27.

<sup>14</sup> Ef. 4:24b.

med andra människor och den förstörde även henne själv. Domen, döden och i slut ändan den eviga fördömsen blev hennes del. De nya människorna som avlades och föddes från den till synden fallna Adam och Eva föddes som den fallne Adams avbild<sup>15</sup>, inte som Guds avbild. Domens ord **”men av trädet med kunskap om gott och ont skall du inte äta, ty den dag du äter av det skall du döden dö”**<sup>16</sup> blev nu verkställda. Den andliga döden blev omedelbart en verklighet. Den kroppsliga döden började genast arbeta i människan för att skörda sin ”lön” i sinom tid och den eviga döden, med evigt stängda dörrar, i helvetets lågor väntade att få ta emot inte endast Adam och Eva utan alla deras efterkommande. Dödens mörker hade verkligen fallit över världen. Dödens mörker har fallit över vår värld.

**”Dödens udd är synden,”** – säger aposteln och fortsätter – **”och syndens makt kommer av lagen.”**<sup>17</sup> Han skriver också att **”Lagen åstadkommer ju vrede.”**<sup>18</sup> Ingen av oss kan uppfylla lagens krav. Det räcker inte att man *försöker* uppfylla lagen. Det räcker inte även om man skulle uppfylla allt annat, men bryta endast emot ett enda av lagens krav. Det står skrivet: **”Ty den som håller hela lagen men bryter mot ett enda bud är skyldig till allt.”**<sup>19</sup> Vem av oss kan uppfylla detta? Ingen! Även om någon skulle kunna undvika att bryta emot ett enda Guds bud – vilket är totalt omöjligt! – så är hon inte heller då på frälsningens väg, ty hon är född som en syndig människa. **”Det som är fött av köttet är kött,”**<sup>20</sup> säger Herren Jesus. Köttet, alltså den syndiga naturen, är något som vi ärver från våra föräldrar.<sup>21</sup> Jesus säger: **”Det är Anden som ger liv, köttet är inte till någon nytta.”**<sup>22</sup> Och Herrens apostel skriver: **”Ty ingen människa förklaras rättfärdig inför honom genom laggärningar. Genom lagen ges insikt om synd.”**<sup>23</sup> Hon som söker sin frälsning genom sina egna goda gärningar kommer också att gå under med sitt försök, om hon inte omvänder och tror evangeliet innan det är för sent.

**”Alla har syndat och saknar härligheten från Gud”**<sup>24</sup>. De som påstår något annat har helt enkelt fel. Att bortförklara sin syndighet och skyldighet hjälper inte. **”Om vi säger att vi inte har syndat, gör vi honom [Gud] till en lögnare, och hans ord är inte i oss”**<sup>25</sup>, skriver aposteln Johannes. Guds lag fördömer oss. Den som förstår Guds ord rätt förstår också att det finns ingen möjlighet för oss att bli frälsta genom lagen, genom att vi skulle kunna lyckas hålla lagen, uppfylla dess krav och undvika att bryta emot den. Men ändå står lagens krav kvar! **”Var alltså fullkomliga, såsom er Fader i himlen är fullkomlig.”**<sup>26</sup> Vem av oss kan påstå sig vara fullkomlig såsom Gud är? Vad kan vi säga annat än att dödens mörker har verkligen fallit över vår värld!

## 2. Livets ljus har nu uppenbarats för oss

Finns det något ljus för oss? Dödens mörker har fallit över världen, men Gud har inte lämnat oss till mörkret! Vår predikotext talar om Honom som har uppfyllt lagen. Från Skriften lär vi att Jesus, Guds ende Son, är lagens Herre.<sup>27</sup> Han är lagens givare och Han är över lagen. Lagens krav kan inte nå Herren Jesus Kristus. Men ändå står det skrivet: **”Men när tiden var fullbordad sände Gud sin**

---

<sup>15</sup> 1 Mos. 5:3.

<sup>16</sup> 1 Mos. 2:17.

<sup>17</sup> 1 Kor. 15:56.

<sup>18</sup> Rom. 4:15.

<sup>19</sup> Jak. 2:10.

<sup>20</sup> Joh. 3:6a.

<sup>21</sup> Ps. 51:5.

<sup>22</sup> Joh. 6:63a.

<sup>23</sup> Rom. 3:20.

<sup>24</sup> Rom. 3:23.

<sup>25</sup> 1 Joh. 1:10.

<sup>26</sup> Matt. 5:48.

<sup>27</sup> Mark. 2:28.

**Son, född av kvinna och ställd under lagen**<sup>28</sup>. Vad betyder det att Han blev ställd eller att Han – lagens Herre – frivilligt ställde sig under lagen? Paulus ger svaret i samma sats, när han fortsätter: **”för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt.”**<sup>29</sup> Det är bland annat om detta som dagens evangelietext talar om. Jesus har uppfyllt lagen *i vårt ställe*. Jesu avlelse och födelse hände utan synd. Hans födelse var en övernaturlig och helig händelse. Han blev avlad av den Helige Ande och Han själv var den Helige.<sup>30</sup> Jesus var inte delaktig av arvsynden, men även det räknades för Honom i vårt ställe<sup>31</sup>, så att Han åstadkom förlåtelse också över arvsynden genom Sin oskyldiga död på Golgatas kors. Han dog som om Han skulle vara den allra största syndaren<sup>32</sup>, Han som i Sig själv var utan synd<sup>33</sup>. Han dog i vårt ställe. Han dog med vår syndaskuld. Och Han uppstod från de döda eftersom Gud hade förlåtit alla de synder som Han hade burit på sig till Golgatas kors.<sup>34</sup>

Evangeliets ljus har lyst redan från paradiset, efter att Gud hade talat om den utlovade Frälsaren.<sup>35</sup> Vår text kallar den gamle Simeon för **”rättfärdig och gudfruktig”** (v.25). Det var han också, men inte på grund av sig själv utan genom tron. Ingen människa har blivit frälst genom att hålla lagen. Inte ens Mose! Alla som har blivit och blir frälsta blir det endast för Frälsarens Kristi skull, genom tron på Honom. Vi hörde ju att Simeon **”väntade på Israels tröst”** (v.25). Han väntade på Frälsaren, Han trodde på Frälsaren. Han var rättfärdig genom tron och **”den helige Ande var över honom. Och av den helige Ande hade han fått den uppenbarelsen att han inte skulle se döden, förrän han hade sett Herrens Smorde. Ledd av Anden kom han till templet, och när föräldrarna bar in barnet Jesus för att göra med honom som det var sed enligt lagen, tog han honom i sina armar och prisade Gud”** (vv.25b-28). Den Treenige Guden är frälsningens ursprung. Han hade uppväckt tron i Simeon. Han var född av Anden och fick en speciell uppenbarelse från Honom. Den Helige Anden ledde Simeon till templet just då när Josef och Maria kom dit med Jesusbarnet. Där blev den Helige Andes löfte till Simeon uppfyllt. Han fick med sina egna ögon se Honom som han redan hade sett i tron. Simeon tog Jesus **”i sina armar och prisade Gud och sade: ”Herre, nu låter du din tjänare sluta sina dagar i frid, så som du har lovat. Ty mina ögon har sett din frälsning, som du har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel.”** (vv.28-32)



Dödens mörker har fallit över världen, men vi behöver inte längre vandra i mörkret! Livets ljus har uppenbarats för oss! Den gamle Simeon kunde säga: **”Herre, nu låter du din tjänare sluta sina dagar i frid, så som du har lovat.”** (v.29) Den sex veckor gamle pojken som han höll i sina händer var hela världens Frälsare! Han, vår käre Herre och Frälsare Jesus Kristus är också vår tröst! Vi har ingen orsak att misströsta! Han som den gamle, rättfärdige och gudfruktige Simeon tog i sina armar bär oss i Sina armar! Han är den som säger: **”Vad min Fader har gett mig är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand. Jag och Fadern är ett.”**<sup>36</sup>

Simeon säger: **”Ty mina ögon har sett din frälsning, som du har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel.”** (vv.30-32) Guds frälsning, Jesus Kristus, är ett ljus som har blivit uppenbarat för oss, även om inte alla ser eller vill se detta ljus. Jesus har sagt: **”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”**<sup>37</sup>

<sup>28</sup> Gal. 4:4.

<sup>29</sup> Gal. 4:5.

<sup>30</sup> Luk. 1:35.

<sup>31</sup> Joh. 1:29.

<sup>32</sup> 2. Kor. 5:21.

<sup>33</sup> 1. Petr. 1:19; 2:22; 3:18. Hebr. 7:26; 9:14.

<sup>34</sup> Rom. 4:25.

<sup>35</sup> 1 Mos. 3:15.

<sup>36</sup> Joh. 10:29.

<sup>37</sup> Joh. 8:12.

## Slutorden

Kära vänner! Det är av Guds nåd som vi har fått bli delaktiga av livets ljus. Den Helige Ande har genom evangeliets ord öppnat våra hjärtans ögon att se Honom som är världens Frälsare, Honom som är din och min Frälsare. Han har befallt oss, Sin Kyrka: **”Gå ut i hela världen och predika evangelium för hela skapelsen.”**<sup>38</sup> Gud vill nämligen inte **”att någon skall gå förlorad utan att alla skall få tid att omvända sig.”**<sup>39</sup> Denna tid kommer dock till slut en dag. Må Herren stärka oss i tron och enligt Sitt löfte låta oss behålla livets ljus, och ge oss krafter och mod att bära detta ljus också vidare, till andra, till dem som fortfarande lever i den ondes rike och vandrar i mörkret! Låt oss berömma oss av Herren!<sup>40</sup> **”Skriften säger ju: Ingen som tror på honom skall komma på skam.”**<sup>41</sup>

*Amen.*<sup>42</sup>

*Pastor Jan-Erik Tiri*



---

<sup>38</sup> Mark. 16:16a.

<sup>39</sup> 2 Petr. 3:9b.

<sup>40</sup> 1 Kor. 1:31.

<sup>41</sup> Rom. 10:11 (Nya Testamentet : Översatt av Bo Giertz).

<sup>42</sup> 2467 ord.